

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ

ΤΟΜΟΣ ΣΤ΄

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΤΗ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ 2022

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ

ΤΟΜΟΣ ΣΤ΄

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΤΗ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ 2022

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΣΤ΄
Α΄ ΕΚΔΟΣΗ 2022

Ἐποπτεία Τόμου

Ἀκαδημαϊκὸ Συμβούλιο τῆς Πατριαρχικῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς
Ἀκαδημίας Κρήτης

Ἐκδοτικὴ Ἐπιτροπὴ-Ἐπιμέλεια Τόμου

π. Αὐγουστῖνος Μπαῖραχτάρης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.

Μιχαὴλ Στρουμπάκης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.

Ἐμμανουὴλ Ἀνδρουλιδάκης, Δρ. Φ. Ε.Κ.Π.Α., Ε.Δι.Π. Π.Α.Ε.Α.Κ.

4

Οἱ γλωσσικὲς-ύφολογικὲς ἐπιλογὲς καθὼς καὶ οἱ διατυπωθεῖσες ἐπιστημο-
νικὲς θέσεις τῶν μελετῶν ἀνήκουν κατ' ἀποκλειστικὴ εὐθύνη στοὺς
συγγραφεῖς τοῦ παρόντος τόμου.

Ἀλιβιάδου 10, Τ. Θ. 1898, Ἡράκλειο Κρήτης, τηλ. καὶ fax 2810232193

www.aeahk.gr

ISSN: 2241-1267

Διοικούσα Έπιτροπή Π.Α.Ε.Α.Κ., 2006-2020.

Άπο ἀριστερά πρὸς τὰ δεξιὰ: Δρ Νικόλαος Παπαδογιαννάκης, Όμ. Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Κρήτης.

Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Μαρνέλος, τ. Άναπλ. Καθηγητὴς Π.Α.Ε.Α.Κ.

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κισάμου ἔ Σελίνου κ. Άμφιλόχιος.

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γορτύνης ἔ Άρκαδίας κ. Μακάριος.

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου ἔ Βιάννου κ. Άνδρέας (Πρόεδρος Δ.Ε. τῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.).

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυδωνίας ἔ Άποκορώνου κ. Δαμασκηνός.

Δρ Άπόστολος Μπουρνέλης, Καθηγητὴς Π.Α.Ε.Α.Κ. (Άντιπρόεδρος Δ.Ε. τῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.).

[δεύτερη σειρά], Δρ Ροδάνθη Άνδρουλιδάκη, Έπίκ. Καθηγήτρια Π.Α.Ε.Α.Κ. (Γραμματεὺς Δ.Ε. τῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.).

Ἡ φωτογραφία ἀποτελεῖ προῖὸν ἐπεξεργασίας δύο φωτογραφιῶν (2008 ἔ 2012).

Ἀκαδημαϊκὸ Συμβούλιο Π.Α.Ε.Α.Κ., 2021 κ.έ.

Ἀπὸ δεξιὰ πρὸς τ' ἀριστερά: Δρ Ἰωάννης Λίλης, Ἐπίκ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.
Πρωτοπ. π. Αὐγουστῖνος Μπαϊραχτάρης, Ἀναπλ.Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ. (Διευθυντῆς Σπουδῶν Π.Ε.Μ.Ψ.).
Δρ Ἀπόστολος Μπουρνέλης, Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ. (Πρόεδρος Ἀκαδημαϊκοῦ Συμβουλίου Π.Α.Ε.Α.Κ.).
Δρ Ἐμμανουὴλ Δουνδουλάκης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ. (Διευθυντῆς Σπουδῶν Π.Ι.Σ.).
Δρ Ροδάνθη Ἀνδρουλιδάκη, Ἐπίκ. Καθηγήτρια Π.Α.Ε.Α.Κ.
Δρ. Χριστόφορος Ἀρβανίτης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.
Δρ Μιχαὴλ Στρομπάκης, Ἀναπλ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.

Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Μακάριος, Ἐπίκ. Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.,
Δρ Ἀπόστολος Μπουρνέλης, Καθηγητῆς Π.Α.Ε.Α.Κ.
(Πρόεδρος Ἀκαδημαϊκοῦ Συμβουλίου Π.Α.Ε.Α.Κ.).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΟΥΡΝΕΛΗΣ, Πρόλογος	9
ΡΟΔ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ, Τὸ ἔργο τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ὅπως τὸ ἔζησα	13
ΕΜΜ. ΔΟΥΝΔΟΥΛΑΚΗΣ, Κρητικὸ λεξιλόγιο στὴν ποιητικὴ συλλογὴ «Ἐρωδιοῦ καλιὰ» τοῦ Ν. Ε. Παπαδογιαννάκη	23
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΟΥΡΝΕΛΗΣ, Πτυχές τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης. Γνωρίζοντας τὸ παρελθόν, νοηματοδοτοῦμε τὸ παρὸν καὶ σχεδιάζουμε μετὰ συνέσεως τὸ μέλλον	41
ΕΜΜ. ΔΟΥΝΔΟΥΛΑΚΗΣ, Ὑμνογραφικὰ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἐρμεία στὸν Λαυρεωτικὸ κώδικα Γ19	59
π. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ ΜΠΑΪΡΑΧΤΑΡΗΣ, Confessing our sins and Confession of our hope; WCC advocating for social justice and struggling against racism - Analysis of the WCC programs “Just, Participatory and Sustainable Society” and “Program to Combat Racism”	91
ΧΡΙΣΤ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, Chiara Lubich, τὸ κίνημα τῶν Focolari καὶ ἡ σχέση του μετὰ τὴν κοινωνικὴ διδασκαλία τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.....	117
Μ. ΣΤΡΟΥΜΠΑΚΗΣ, Constantinople-Chios: a network of Church music seen through the Pantoleon Melachrinoudis’ unpublished archives	147
ΙΩ. ΛΙΛΗΣ, Ἀριστοτελικὰ στοιχεῖα στὴν τριθεία τοῦ Εὐνομίου· ἡ ἀπάντηση τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης	169
ΡΟΔ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ, Ὁ Ἅγιος Πορφύριος καὶ ἡ πλεκτομηχανή	201
ΕΜΜ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ, Ὁρθησκεία καὶ Γένος: ἕνας διαγλωσσικὸς λόγος στὰ πολιτικὰ κείμενα τοῦ 1821	221
ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΠΟΥΡΑ, Ἡλεκτροακουστικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι. Μιὰ σύγχρονη προσέγγιση στὴν ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ . σύνθεση/διασκευὴ στὰ πλαίσια τῶν μαθημάτων σύνθεσης καὶ μουσικῆς μετὰ ὑπολογιστὲς τῆς Π.Α.Ε.Α.Κ	243
ΧΡΙΣΤ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, Γιὰ μιὰ Θεολογία τῆς Παρακλήσεως. Εἰσαγωγὴ στὴ Θεολογία τῶν Κατανυκτικῶν ἑσπερινῶν	265